

Redacția, Administrația și Tipografia:
 Brașov, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Zăvoaie, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Inserate mai primăvăr în Viena
 R. Mose, Haasenstein & Vogler (Otto
 Wasm), H. Schalk, Alois Herold, M.
 Dukes, A. Oppel, J. Donnerberg; în
 Budapesta: A. V. Goldberger, Beck-
 stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
 Dausse; în Hamburg: A. Siewer.
 Prețuri inserțiilor: o inserție
 pe o coloană de 10 rânduri
 30 or. Simbru pentru o publi-
 citate. Publicări mai dese după
 tarife și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o
 soră 10 or. v. a. soră 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVII.

„Gazeta” este în dă-care:
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și strălămate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 5 franci.
 Se primumără la toate oficiile
 poștale din țară și din afară
 și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrației, piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30 etajul
 I.: pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
 3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
 sôn 15 bani. Atât aboname-
 ntele cât și inserțiile sunt
 a se plăti înainte.

Nr. 33.

Brașov, Sâmbătă, 12 (24) Februarie

1894.

Cum le răsplătesce guvernul oportuniștilor.

Brașov, 11 Februarie v.

Nu de multă am dat expresiune la locul acesta adăncii noastre mâhniri asupra nenorocitului oportuniștilor, ce a cuprinsu pe părinții consistoriului dieceei române unite de Oradea-mare, ca o bôlă grea și periculoasă; am arătat pe baza datelor și informațiilor, cele aveam atunci, la cât hală au ajuns ei cu închinăciunile lor nesfârșite dinaintea puterilor dălei, cari i-au făcut să-și uite chiar de datoria, de drepturile și de demnitatea lor în conducerea intereselor de viață culturală ale credincioșilor lor și să se facă esecutorii orbi ai ucazelor nelegale ale ministrului Csaky.

Astăzi suntem în poziție de a ilustra cu nouă date, ce le primim dela omul nostru de încredere din Oradea-mare, funestele urmări ale oportuniștilor părinților consistorialisti, nu numai pentru școlă, ci și pentru biserică.

Înainte însă de a trece la cestiunea, ce privește în deosebi interesele dieceei oradane, vom vorbi despre cazul cu învățătorul Vancu din Niru-Adon, care a produs atăta amărăciune între toți Românii bine-simțitori și care a rămas până acuma în mare parte nelămurit.

Scim, că numitul învățător a avut mai multe conflicte cu organele administrative din comitatul Sabolciu, cari și-au pus în gând de a maghiarisa școlă română confesională din Niru-Adon. El s'a apărât, cum a putut, în contra ingerinței nedrepte și nelegale a acestor organe. Ce a făcut însă consistoriul din Oradea spre a-l sprijini și a-l lua în apărare?

Ce-o fi făcut, ce n'o fi făcut consistoriul în timp de câțiva ani, de când organele administrației au dat năvală asupra școlii din Niru-

Adon, depărtându cu forța din școlă tabelele de învățământ române, nu scim; am înțeles însă că ar fi remonstrat la ministru, care, se vede, a pus *ad acta* remonstranțele lui.

Din timpul cel mai recent însă ne este cunoscută o faptă a consistoriului, care nu este de natură a ne încredința despre deosebita sa sollicitudine pentru cauza dreaptă a învățătorului din Niru-Adon. La cererea câtorva omeni certareți din comună, de cari se găsesc pretutindeni și cari s'au plâns, că învățătorul Vancu n'are voce și nu pôte să le cânte în strană, consistoriul s'a grăbit de a-l suspenda din post, fără a ține seamă de aptitudinea lui ca dascăl și de importanța acestui act în fața uneltirilor șoviniste maghiare, ori pôte tocmai pentru a arăta, că nu ține așa de mult la acest dascăl, care a cădută cu desăvârșire în disgracia celor dela comitat.

Destul, că prin suspendarea acésta consistoriul a oblitit calea dușmanilor școlii, cari apoi precum scim, au făcut, ca numitul învățător, care încă totuși funcționa mai departe nefiind numit altul în locu-i, să fi depărtat cu gendarmii dela școlă din Niru-Adon.

Și cum a lucrat consistoriul în cazul de față, a lucrat și lucră în toate casurile oblidu mereu cu șovăirile și concesiunile sale servile calea dușmanilor școlii și bisericii române.

Pare că nu au altă gând și altă preocupare căpeteniile dieceei oradane, decât de a le face toate cât mai mult pe voia guvernului și a organelor lui.

Nu-i mirare, decât în asemenea împrejurări cutezarea guvernului crește pe dă ce merge mai mult și crește în raport cu acésta cutezare și desconsiderarea lui pentru interesele dieceei, care se proșterne astfel la piciorul lui.

Despre acésta însă ne va lumina mai bine următorul fapt:

Scim, că diecesa Oradiei-mari, încă de pe timpul înființării ei se împărțea în fiă-care an de un ajutor din fondul religiosar de peste zece mii florini. Din suma acésta se acopereau unele fundațiuni regesci la seminariul așa numit domestic, care a fost întemeiat de împăratul Leopold II și care este adă condus de canonicul Laurant; se întrebuința o mică parte pentru înmulțirea fondului de pensii preoțesci; se dădeu stipendii la câțiva teologi, cari frecventau seminariile catolice din Ungaria; se acopereau cheltuelile pentru repararea bisericii și se da o remunerație anuală notarului consistorului.

Ei bine, acésta dotațiune anuală de 10,000 florini și mai bine a fost deodată sistată de către guvern, care fără de a aduce nici un motiv refuză adă simplamente plata ei.

Aici nu mai e vorba de școlă, ci de un venit, de un ajutor, ce l'a primit biserica aproape de un veac din fondul religiosar, la a căruia înmulțire contribuie pe fiă-care an și Episcopul unită de Oradea-mare; e vorba d' un drept avitic al dieceei oradane.

Sistarea acestui ajutor implică d' o lovitura dată bisericanilor înșiși, o desconsiderare a intereselor dieceei și a preceței sale.

Ce dăci acuma părinții consistoriului din Oradea despre chipul cum scie să le răsplătescă guvernul serviciile, ce i-le au adus prin oportuniștilor?

Vor mai stăru și în viitor ca să-i alégă guvernului mameluca Silviu Rezey, care își găsește mai mare plăcere în a servi cauza calvinului Tisza, decât a bisericii sale?

Vor mai lucra și de aici încolo pe voia guvernului sprijinindu-

du-lă la alegerile dietale, în comitat și în totu locul?

Vor mai face și în viitor concesiuni de „captatio benevolentiae” ca acele, că în școlile populare din Oradea-mare se propun în mare parte studiile în limba maghiară, că la seminariul condus de d-lă Laurant limba de conversare este mai mult cea maghiară, că în consistoriu, în ședințe chiar, se vorbește asemenea foarte mult și limba maghiară?

Vor mai continua cu acest oportuniștilor? Nu le va fi de ajuns desastrul ce l'a suferit gimnaziul din Beiuș și desastrul, cel suferit acuma diecesa prin suprimarea dotațiunii sale?

Nu sunt mulțumiți cu răsplata, ce au primit dela acésta, pe cari i-au cădelnițat necurmat? Ce mai așteptă dela ei?

D-lă canonic Laurant a scris câteva broșuri unguresci în apărarea bisericii catolice, care n'avea lipsă de acésta. căci are cine să-o apere. Are însă lipsă biserica sa, are lipsă în deosebi diecesa Oradiei-mari de apărare în împrejurările triste de adă și pôte c'ar fi în drept a aștepta dela un canonic cu învățatura d-sale ca să-i apere cel puțin dreptul avitic la dotațiunea anuală, ce i s'a suprimat.

CRONICA POLITICĂ

— 11 (23) Februarie

Guvernul unguresc își pune în cumpănă toate puterile, ca reformele bisericesc-politice, cu cari se eșofeză înaintea lumii, să aibă cât se pôte mai mulți sprijinitori și afară de incinta parlamentului. El a pus la cale pe mameluca lui guvernamental și kossuthiștii să convoce pe ziua de 4 Martie o mare adunare la Pesta, la care se participe ori-cine va voi. D' vor participa la acésta comediă guvernamentală și acésta, cari nu vor voi. O să fiă citați la Pesta din totă țera slujbașii supuși ai consorțiului

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Unchiul din America.

Povestire, de Emile Souvestre.

(3)

(Fine).

Mai înainte de ce marinarul ar fi putut răspunde, o voce sbierătoare și ascuțită strigă „Clemence!” Acésta se uită cu mirare în giur, nu vede însă pe nimeni.

— „Aha! d' tu nu scie cine te strigă aci pe nume?” dăse marinarul rîdend.

— „Clemence! Clemence!” repetă vocea străină.

— „E papagalul!” strigă Martin.

— „Papagalul?” întrebă tinera fată.

„D' cine l'a învățat numele meu?”

— „Unul, care nu te-a putut uita”, răspunde Bruno, trăgend cu ochiul.

— „D ta, unchiule?”

— „Nu, ficia mea, ci un marinar tinăr, care e născut de aci din Omonville.”

— „Maro?”

— „Mi-se pare, că așa-lă chiamă.”

— „D-ta d' l'ai vedut, unchiule?”

— „Puțin, deoce m'am reintors cu el pe aceeași corabiă.”

— „Marc s'a reintors?”

— „Cu un câștig, care — precum mi-a mărturisit — îi va permite să se însore, fără ca părinții lui să fi nevoiți a-i instala casa.”

— „Și el a vorbit cu d-ta?”

— „Și despre tine, fără indoală”, întregi marinarul frasa nepoței sale, „și încă așa de des, încât, precum aud, Joko și-a păstrat numele în memorie.”

Clemence se înroși până după urechi de bucurie și plăcere și nici vedu nu se putu rețin de-a nu arăta o față plină de mulțămire. Măritișul ficei sale cu Marc a fost totdeauna o dorință favorită a ei și dificultățile ridicate în timpul din urmă din partea familiei junelui, o mâhniseră amar și o întristaseră adănc.

Bruno o asigură, că pe Marc nu l'a reținut decât numai formalitățile nedispensabile de debarcare din Dieppe și că probabil în ziua următoare va sosi la Omonville mai înarmat, ca ori când.

Acésta scire înveseli pe toți, cu preferință însă pe Clemence, care acum îmbrățișă călduros pe unchiul ei, cu o adevărată esplosie de recunoștință. Bruno o ținu un moment strinsă, așa că capul ei se rădă pe umărul său.

— „Hei, acum suntem buni amici în viață și la mörte, nu e așa?” dăse el zimbind. „Pentru că însă se nu-ți fiă prea urit, așteptand pe Marc, îți cinstesc papagalul meu — el îți va povesti despre el.”

Clemence îmbrățișă din nou pe unchiul, exprimand cuvinte de mulțămire, întinse apoi mâinile după papagalul, de care acum nu se mai teme de loc. Joko îi sări sburand pe umăr și strigă:

— „Bună ziua Clemence!”

Toți riseră și tinera fată sări, încântată, cu el afară, coperindu-l cu sărutări.

— „Aci făcuși pe una fericită, cumnate”, dăse vedu, urmând cu ochii pe ficia ei.

— „Ași dori, ca ea să nu fiă numai unica fericită”, răspunde marinarul, care

deveni érašii serios. „Si d-tale, cumnată, și-am adus ceva, mă tem însă că voi deștepta o suvenire dureră în inima dumitale.”

— „E vorba despre Didier, fiul meu?” esclamă bătrâna femeie, cu acea pătrundere momentană, ce e particulară mamelor.

— „Da”, continuă Bruno. „Când el a suferit naufragiu acolo jos, din fatalitate nu eram împreună... Decă bunul Dumnezeu ne-ar fi pus pe amândoi pe aceeași corabiă... cine scie! eu d'or înot așa, încât în cursă un delfin chiar ar căpăta junghiuri — pôte că i-ași fi putut da cu umărul o împinsătură, ca atunci la Trepört.”

— „In faptă d-ta i-ai fost mântuit odată viață!” esclamă vedu, care prin acésta a fost silită să-și aducă aminte de o întemplantă, mai uitată de toți... „N'ar fi trebuit să uită acésta, cumnate, nici odată.”

La aceste cuvinte ea întinse mâna spre marinar, care o prinse și i-o strinse cu putere.

Wekerle-Szilágyi-Csáky etc., ca să manifesteze pentru reformele „liberale“ ale obla-
duirei unguresci. S'au insinuat deja o
mulțime de comitate, cari vor trimite de-
putațiunii. Sa'u constituit și comitete de
primire și arangeară a acestei scandalose
scenării guvernamentale și între aceștia se
află și pururea vacilantul Iuliu Horváth,
care mai ieri-alaltăieri tuna și fulgera con-
tra guvernului, ăr acum i-se închină ca
vechii sacerdoți idolilor păgâni. Hor-
váth a propus, ca la această mare adunare
să participe și femeile maghiare, „cari tot-
deuna au simțit cu națiunea“. Otto
Hermann a dist, că adunarea acesta va fi
o puternică manifestație contra reacțiunii,
care amenință „liberalismul“. Se vor
aduna așadără „patrioții“ mameluci ai gu-
vernului și toate reptilele lui, și la urmă
vor trage un chef strajnic în onó-
rea „polgári házaság“-ului. — Înainte la
plăcinte. . . .

Din Berlin i-se telegrafiază lui „Pest.
Corr.“ următoarele: Un membru al
ambasadei belgiane comunică, că guvernul
german s'a exprimat asupra ideii unei
conferențe internaționale contra anarchis-
mului în modul următor: Propunerea
inițiatore în chestiunea acesta aparține
în prima linie guvernului francez. O astfel
de propunere din partea Francei s'eu și
a Belgiei, decât ar fi aprobată în mod
oficios de guvernul francez, sigur ar fi
sprijinită de toate guvernele continentale.

Situația internă în Serbia continuă a
fi foarte încurcată. Partidele se luptă și se
certaină mereu, și radicalii nu voesc odată cu ca-
pul se renunțe la aspirațiunile lor după pu-
tere. Fôia rusescă „Novosti“ scrie următoarele
referitor la Serbia: Se poate, că pretențiile
la tronul ale Karageorgevicilor să aște
rșboiul civil în regatul sârbesc. Acesta
în sine n'ar fi un rău de tot mare. Ceea
ce însă dă lucrului un lustru primejdios
este, că Austro-Ungaria încă se amestecă
în afacerile interne ale Serbiei, și acesta va
provoca de sigur și amestecul Rusiei. Răul
nu se poate lecu, decât prin o imediată eșire
a lui Milan din Serbia.

Causa română în Anglia.

Un corespondent al lui „Ellenzek“,
din Oxford în Anglia, care se semnază
„Jozan Miklos“, scrie diarul acestuia, că
în zilele din urmă a sosit acolo studen-
tul Demetrescu, trimis de Liga din Bu-
curești anume, ca să lucre în interesul
cauzei române. Acestuia s'eu fi succedat a
„seduce“ pe una din gazetele din Oxford,
ca să scrie în favoarea Replicei studenților
români. Acestă gazetă, negreșit „Th. Ox-
ford Magazin“, despre care am făcut
amintire în numărul de ieri al „Gazetei“,
a și scris un articol intitulat „Studen-
ții români din Ungaria“, în care amintesc

„Replica“ și dice, că pentru a informa mai
bine publicul engles, s'a hotărât a se
aranja un meeting. În acest articol
fôia englesă mai dice următoarele:

„Situațiunea naționalităților supse
Ungariei este fôtre întristătoare.

„E curios, că Maghiarii, cari câștiga-
seră atâtea simpatii în luptele lor în po-
triva Austriei, au adoptat acum în urmă,
cum se vede, o politică cel puțin — nelibe-
rală.

„Nu de mult Slovacii au fost oprți
a ține o sârbătoare în onórea marilor lor
poeti. În Transilvania, unde populațiunea
română se urcă aproape la patru milioane,
copiii români sunt amenințați cu maghia-
risare, și diarele românesci sunt suprima-
te rându pe rându.

„Er membrii partidului național român
mân în curându vor fi trași în judecată
la Clușiu, pentru vina de înaltă trădare —
că prezentaseră o adresă împăratului despre
plângerile lor.“

Corespondentul fôiei unguresci, ci-
tându din „The Oxford Magazin“, dice,
că el își va da silința de a convinge (sic!)
pe redactorii acestui diar, că sunt „duși
pe ghiată“ de acel student român, că
informațiunile ce le-au primit, nu cores-
pondă adevărului și se razimă cu deose-
bire pe afirmarea, că în Transilvania po-
porațiunea română s'ar urca aproape la 4 mi-
lione. Englesul însă se vede, că sub Tran-
silvania înțelege pe toți Români din sta-
tul ungar, și în cazul acesta cifra nu
este esagerată. Corespondentul ungar
pare a fi însă foarte încercut în puterea
lui de a persuadea pe Engles în interesul
șovinismului unguresc, căci mai promite
încă, că se va prezenta și la meetingul
proiectat și va căuta să răstorne „neadevê-
rile“ cu cari ar voi să momescă Români
pe Engles. Pote să încerce d-l Jozan și
acesta, căci nu va fi nici cel dintâiu, nici
cel din urmă șovinist ungar, care se va
face de rîș înaintea lumii, vrându a nega
ceea ce este dovedit prin acte.

Starea financiară a Italiei.

Cel mai important eveniment în
Italia este astăzi esposul financiar al
ministrului de finance Sonnino. Scim, că
totul atâră ad în Italia dela regularea
financelor dărăpăcate ale statului. Es-
posul lui Sonnino impune nou și grele
sarcini poporațiunii; d'ar cum ar fi cu pu-
tință altfel, de a delătura criza financiară,
când statul se luptă cu deficitul efec-
tiv pe anul 1894/5 de 175 milioane lire
și când datoria publică trece peste un j-
mătate miliard?

Ministrul vré să facă un șir de
economisări în suma de 45 milioane. Cele
mai mari economii speră a le face prin
reforma administrației interne, pe temeiul

*) Nu cumva acest student ungar, care
studiază teologia în Oxford, este acela, care
a fabricat și a publicat prin foile din Clușiu pre-
tinsele opinii ale unui diarist engles asupra
Românilor din Ardeal? — Red.

descentralizării și altă simplificării serviți-
lui. Pentru această reformă el cere o ne-
condiționată plenipotență dela cameră. Mi-
nistrul propune un șir de urcări (arun-
cistrul) de dare, cari la oaltă se aducă 100
milioane. Astfel va urca darea de pământ
cu 17 milioane; impositul pe averea mo-
bilă cu 52 milioane; prețul sării cu 8 mi-
lione; taxa de moșteniri cu 4 milioane; im-
positul pe alcool cu 3 1/2 milioane, și va
introduce o dare generală de venit, care
va aduce 10 milioane anual. Spre a resta-
bili echilibrul în buget, propune conver-
siunea unei părți a datoriei convertisibile.
Ministrul a mai anunțat încă importante
măsură cu privire la datoria publică și la
visteria, apoi măsură pentru a crea o stare
legăla a circulației banilor de hârtă; în
fine anunță, că prin decret regesc s'a ri-
dicat darea pe grâne dela 5 la 7 franci
de maza și totodată se casază darea de
consum a comunelor pe făină, pâne și
aluatur, care face circa 2 franci. Acesta
măsură s'a luat spre a ușura dările locale
cele mai apăsătoare pentru țeranii din Sici-
lia și Italia de sud. Ministrul conchide,
că cu toate aceste măsură, va dobândi cu
150 milioane mai mare venit anual. Opera
se va completa prin reforma serviciului ci-
vil și militar între marginele împrejură-
rilor date. El încheie accentuându, că în
fața pericolului, camera trebuie să ia hotă-
riri grabnice. Ministru-președinte Crispi
urgită apoi reforma serviciului civil și mi-
litar, și propunerea lui de a se însărcina
două comisiuni cu studiarea acestei ces-
tiuni, a fost primită aproape cu unani-
mitate.

Vom vedea acum din discușiunea ce
va urma, întră cât noul ministru de fi-
nance a nimerit-o mai bine, au nu, decât
antecesorii săi.

SCIRILE ȚILEI.

— 11 (23) Februarie.

Swetozar Hurban a fost felicitat,
cu ocașiunea liberării sale din închisórea
dela Seghedin, cu căldurose telegrame,
adresate diarului „Narodnie Noviny“, cele
mai multe venite din Beomia și Moravia.
„Narodnie Noviny“ dela 17 l. c., vorbind
de eșirea din temniță a lui Hurban, dice
între altele: „Noi Slovacii ne-am sculat
târziu. Apăsăți de mii de neajunsuri și ne-
dreptăți, abia ne-am deșteptat și înce-
pem acum a ne organiza conducerea na-
țională, căci acesta ne-a adus-o numai
anul 1848; cu acest an este strîns legat
numele lui Hurban, nou simpatice,
er inimicilor urit; și de atunci au înce-
put Slovacii să jertfescă viață și avere
pentru națiune. Hurban Vajansky a lucrat
cu totă încordarea spiritului său în ogorul
naționalismului slovac, și pentru aceea a
ajuns la Seghedin... Ilă salutăm cu cele
mai sincere sentimente și dicem: pe-

— „O, acesta e o bagatelă, despre
care nu merită să mai vorbim“, dize el
cu bunătate, „a fost un simplu serviciu
de prietenie — nimic mai mult. În In-
dia însă nu i-am putut sări în ajutor,
pentru-că la sosirea corăbiei noastre, vasul
lui Didier se afla deja de patru-spre-șee
zile la țermure. Am putut afla numai lo-
cul, unde era înmormântat și a-i pune o
cruce de bambus la căpătâiu.“

— „Ai făcută acesta?!“ esclama mama
cu fața inundată de lacrimi. „O, îți mulț-
mescu, Bruno! de o miie de ori îți mulț-
țamescu, cumnate dragă!“

— „Acosta încă nu e tot“, continuă
marinarul, care se simțea și el emoționat.
„Am aflat că miserabilii de Lascari ar fi
vândut efectele celor înecați și după
multă căutare am găsit cósornicul nepo-
tului meu, l'am răscumpărat cu toți banii
câți îi aveam la mine și îi-am adus cu
mine, cumnată, étă'l!“

Cu aceste cuvinte el înmână bē-
trânei femei un cósornic mare de argint,
care atâră de o sforșoră, ce fusese unșă
cu păcură. Văduva dete un țipet, prinse
cósornicul și-l sărută de repețite ori. Fe-

meile plâneau și chiar Martin părea adēnc
mișcat, în vreme ce unchiul Bruno tușea
din greu și se încerca a bea, ca să-și su-
prime emoțiunea.

După ce văduva Mauvaire se reculese
într'atata, ca să pótă erăși vorbi, ea îmbră-
țșă pe bravul marinar și-i mulțami din
inimă pentru această probă de iubire. Ea
nu se mai cugeta la ideile și planurile,
care-i preocupaseră până atunci spiritul,
ci era plină de grațitudine pentru prețio-
sul present, care-i amintea pe fiul ei,
răpitu în mod așa de crud.

Tonul convorbirei cu Bruno ajunse
a fi acum mai descusut și mai prietinesc.
In scurt — declarațiunile lui france nu
mai permiteau nici o îndoală despre ade-
vărata lui situațiune: unchiul din Ame-
rica se întorcea tot așa de sărac, pre-
cum și plecase. Când el dizesse nepotului
său, că el și cu ai săi se vor căi de ră-
cela, ce au arătat-o față de el, cugetase
numai la aceea, că mai curându său mai
târziu, lor le va părē rău, că au tractat
așa streinul pe o rudenie bună de inimă —
toate celelalte erau conclusiuni ale fantasiei
lui Martin.

Cu toate că această descoperire nimica
pentru totdeuna toate speranțele ce le nu-
triseră mama și ficia, totuși purtarea lor
și de aici înainte nu se schimbă întră ni-
mic. Unchiul Bruno le câștigase inima:
amēndou îi păstrau acum de bună voiă
acea amabilitate, cu care la început îl
întēpinaseră din interese personale și
acum se întreceau a-i arăta cea mai iubi-
tore prevenire.

Marinarul, pentru care se pusese
în contribuția toate resursele modestului me-
nagiu, tocmai se sculase dela masă, când
Martin, care părăsise pentru câte-va mo-
mente odaia, reintră erăși repede, între-
bându pe unchiul Bruno, decât nu voiesce
să-și vândă maimuța.

— „Pe Rochambeau?“ întrebă mari-
narul, „nu, amice. Eu l'am crescut, el
mă ascultă și 'mi-e în același timp servi-
tor și camarad de societate. Nu l'ăși da
pentru valoarea înțecită a prețului său. D'ar
cine voiesce să mi-l cumpere?“

— „Domnul conte“, fu răspunsul
junelui bărbat. „El a trecut pe aci, a
vêcut animalul și i-a plăcut așa de
mult, încât m'a rugat să-i ficsez eu

cat, că nu avem între noi mai mulți bār-
bați ca el.“

— o —
Armēnul ū — patiot bun. „Erdelyi
Hiradó“ din Clușiu publică în Nrul său
din 21 l. c. o corespondență a unui Ar-
mēn din Gherla. Armēnul se plânge în a-
cestă corespondență, că a primit dizele
trecute o invitare la un bal românesc,
scrisă în limba valahă. Dice, că a trimis
numai decât înderătă invitarea cu obser-
varea, că în „Magyarország“, unui „ma-
gyar ember“ i-se cuvine invitare maghiară!
Atata-i totul? Români vor învăța să scie
odată, că la petrecerile lor n'au să invite
ast-fel de elemente dubie, dela cari nu
se pot aștepta, decât la batjocuri și in-
sinuări. Se mai plânge apoi coresponden-
tul armēn, că „Valahilor nu li-e rușine
să schimonosescă frumosul (??) nume ma-
ghiar al orașului lor (Szamos-Ujvár) cu
numele românesc: Gherla“. Ei bine, d'ar
a uitată descendentul Harușilor dela
Erzerum, că Armēnul, când se fălesce cu
orașul lui, nici-odată nu-l numesce Sza-
mos-Ujvár, ci „Gherla hei bogată, picior
de raiu“? Ni-se pare însă, că de când s'au
făcut Armenii așa mari „patrioți“ s'ar-
cesc al dracului, și „Gherla hei bogată“
a lor, se va face acușa din „picior de
rai“, picior de iad.

— o —
Representanța comunei Brașov a ales
în ședința sa de alaltă-er în postul de
forestier superior al orașului pe George
Sterns; în postul de forestier de revir
pe Gottfried Gunesch, er în postul de aj-
tor de forestier pe Alfred Pomarius. In
posturile vacante de practicanți de con-
cept la magistrat, au fost aleși F. Lurtz
și G. Hertel, și în postul de mōșă a ora-
șului Theresa Ott. Alegerile aceste s'au fă-
cut cu aclamațiune și sub conducerea pro-
tonotarului comitatens Dr. Fried. Jekel. In
postul de controlor la spitalul orăș-
nescu fu ales cu majoritate de voturi
Ioan Gooss. In fine fu ales W. Jekel,
membru în comisiunea pentru conscrierea
alegătorilor comunali. — In aceeași șe-
dință a interpelat d-l Ios. Pușcariu pe
primar asupra furtului de lemne sēvșit
în Vama-Buzăului înainte cu câțva ani și a
întrebat, ce s'a făcut pentru pedepsirea
culpabililor și pentru despăgubirea oraș-
ului? D. primar a promis, că va da în
ședința viitoare deslușiri, pe baza actelor,
ce se află la magistrat.

— o —
Giers greu bolnav. Din Petersburg
se telegrafiază, că Giers e foarte greu bo-
nav, încât nu se pótă scula din pat.
Medicii au renunțat deja la speranța, ca
să mai pótă ține în viață pe celebrul di-
plomat rus. Cercourile politice cred, că
urmașul lui va fi Șişkin, secretarul dela
departamentul afacerilor esterne.

— o —
Catedrala din București. In timpul
din urmă s'a lucrat cu mare insistență pen-

prețul și s'eu ducă maimuța la castel.
— „Spune-i numai, că Rochambeau
nu e de vândare“, dize Bruno cu bunete,
umplēndu-și lulea.

Martin făc o față supēră.
— „Acosta totuși însemnă a fi foarte
nefericit!“ dize el. „Tocmai acum își aduse
contele aminte de promisiunea sa: el dize,
că ar vré să aibă maimuța și cu acea oca-
siune s'ar înțelege cu mine și asupra po-
stului de perceptor.“

— „O, Dumneșeule, atunci norocul
tău ar fi făcut!“ esclama văduva c'un
ton trist.

Bruno ceru să i-se esplice lucrul.
— „Tu sperezi deci“, dize el după
o scurtă meditare, „că dacă îl vei pune pe
contele în posesiunea lui Rochambeau, vei
primi postul, pe care doresc să-l ai?“

— „Sunt sigur de acesta“, răspuse
Martin.

— „Ei bine!“ strigă marinarul în-
dată, „eu nu vënd animalul acela, d'ar
ți-l dăruesc ție! Pune-l la dispoși-
d-lui conte și el va trebui să se arate re-
cunoscător pentru complesanța ta.“

Unchiul Bruno nu se put scapa alt-

tru ridicarea unei catedrale mărețe în capitala României. Diferite comisiuni au fost alese, ca să studieze planul și locul, unde ar fi mai potrivit a se ridica pomposul locaș al lui Dumnezeu. Consiliul comunal al Bucureștilor a hotărât în principiu, ca mărețului edificiu să fie ridicat în fața palatului universității, în edificiile, care stau în apropiere pe vreo trei străde, să se esproprieze.

—o—

Secretul dela Friedrichsruh. O telegramă din Berlin, cu data de 20 Febr. anunță următoarele: După vizita, ce a făcut-o împăratului Wilhelm lui Bismarck în Friedrichsruh, foarte multe semne arată, că convorbirile, ce le-au avut acești doi foști rivali, nici pe departe n-au avut rezultatul dorit de împăratul. A făcut o generală deprimare împregiurarea, că îndată după prânț Bismarck s'a retras, și s'era la 9 ore împăratul a părăsit castelul numai în societatea lui Moltke și cu câteva persoane dela curte. Bismarck abia târziu a grăbit cu pași repezi după împăratul. Când s'au despărțit la gară, Wilhelm a strins foarte rece și numai odată mâna lui Bismarck, pe când la sosire ei și-au strins mâinile foarte călduros de câte trei-ori.

—o—

Carte românească oprită. Ministrul unguresc de culte a oprit pentru toate școlile din țară întrebunțarea cărții de învățământ: Istoria Ungariei și Elemente din istoria generală, pentru școlile populare, de Dr. Nicolau Popă, sub pretextul, că ar conține date false (?) în ceea ce privește istoria și dreptul public.

—o—

Liferare. Pe sâma societății pe acții a căii ferate de pe valea Someșului sunt a se lifera diferite materiale: lemne, obiecte de sticlă, piele, hârtie, petrol, oleu, lumină, săpun etc. Informațiunile se dau în biroul camerei comerciale din Brașov. Terminul pentru înaintarea de oferte este 15 Martie a. c.

—o—

Finanțele sârbesci. După cum se anunță din Belgrad, grupa băncii otomane a dat ministerului de finanțe sârbesc un avans de 600.000 dinari a conto jumătății a doua din împrumutul sârbesc de 44 milioane. Prin această guvernul este pus în poziția de a-și acoperi lipsele momentane ale visteriei de stat. După ce guvernul sârbesc a luat măsuri stricte, de a încasa dările restante, care fac peste 20 milioane și după ce și venitele din vame sunt acum mai regulate, astfel peste puțin timp toate greutățile în administrarea finanțelor sârbesci se vor delătura.

—o—

Pentru înființarea unei biblioteci școlare se va ține în Cricău (lângă Alba-Iulia) o petrecere împreună cu producțiune teatrală, Duminecă în 13/25 Febr.

felu de concertul de mulțămite, ce se ridicau acum din toate părțile în giurul său, decât trimițându pe nepotul său cu Rochambeau la castel. Martin fu primit acolo din partea contelui în mod foarte grațios. Acesta se întreține cât-va timp cu el, se convinge, că are însușirile recerute pentru funcțiunea solicitată și i-o și acordă.

Ne putem închipui bucuria familiei, când Martin se întorse cu această scire acasă. Văduva voia să-și espieze de totu nedreptatea ei și mărturisă marinarului toate acele speranțe egoiste, pe care le escitase reintorcerea sa. Unchiul Bruno rise cu hohot.

— „Pe Dumnezeu! meu!“ exclamă el, „v'am jucat deci o frumoasă farsă! Voi sperați la milioane, și eu nu v'am adus decât două animale nefolositoare!“

— „Te înșeli, unchiule,“ dișe Clemence cu blândețe. „D-ta din contră ne-ai adus trei comori neprețuite, pentru-că mulțămite d-tale, mama mea are acum un suvenir, fratele meu o funcțiune și eu eu am o speranță!“

Camilă B...

1894, în sala școlii gr. or. Prețul de intrare: de persoană 50 cr., de familie de 3 membri 1 fl. Suprasolviri și oferte marimose se primesc cu mulțămite și se vor cuita pe cale publică.

Din camera ungară.

Desbaterea asupra căsătoriei civile.

Sedința dela 21 Febr.

Desbaterea asupra proiectului o începe Justh Gyula, președintele partidei independente și dela 48. Deja dela începutul declară, că consimte pe deplin cu proiectul căsătoriei civile și aducerea lui la valoare de lege o ține indispensabilă pentru interesele țării. De-aceea primește de capot proiectul, ca basă a desbaterei speciale.

Justh nu-și poate închipui viața de stat organizată, unde basa familiei și a societății, adică matrimoniul, nu este regulat în raporturile lui cu societatea. Din cauza această nu înțelege de ce catolicii repudiază așa de multă această reformă. Și el e catolic, d'ér prin proiect nu vede de loc atacate dogmele bisericești. D'ér chiar așa să fie, când stau în față interesele statului cu ale bisericești, atunci totdeauna va da preferință celor dintâi și va subordona pe cele de a doua. Înainte de toate el e Maghiar și numai după aceea catolic.

Oratorul își exprimă apoi nemulțămirea sa față cu congresul catolicilor, ținut sub presidenția primatului. Hotărârea acestui congres, ca alegătorii catolici să voteze pretutindeni la alegeri numai pentru bărbați catolici, o consideră Justh, ca o declarație a războiului religios și ca expresiunea cea mai înaltă a intoleranței confesionale. Aceia, care vreau să ducă statul în războiul religios, sunt pricunitorii totalei nimiciri a Ungariei. El speră însă, că încercarea această se va zdrobi de sentimentul patriotic al populației Ungariei.

Combate apoi pe aceia, care dicu, că instituția căsătoriei civile e imposibilă de a se pute introduce în Ungaria. Ar fi o rușine pentru noi, exclamă Justh, decât n'am puté face ceea ce a făcut vecina noastră România și Franța. Nu se îndoiesc vorbitorul, că esecutarea legii va întâmpina mari greutăți. Or-ce început este însă greu.

Se bucură nespuse de mult și inima și-o simte plină de cea mai sinceră satisfacție, când vede, că ridicarea la valoare de lege a principiilor cuprinse în proiect, este cu deosebire succesul partidei sale, nu numai pentru-că partida independentă a urgit de ani de zile această reformă, ci și pentru aceea, că în urma grupării dintre deputații parlamentului în jurul acestui proiect, s'orta lui se află în mâinile lor. Principiile căsătoriei civile, dișe Justh, li-au profesat antecesorii noștri, li-am hrănit și noi timp de decenii și stăm neclintiti pe lângă ele, și atunci, când chiar contrarii noștri au luat sarcina să le realizeze; noi iubim mai mult principiile noastre, decât urim pe contrarii noștri. Noi, s'irși Justh, nu căutăm pe aliații noștri cei mai naturali în tabăra reacționarilor, ci în cercul adevăratului liberalism nefalsificat. Istoria Ungariei ne arată, că totdeauna tendințele la independință au mers braț la braț cu nisințele liberale, și că aceia, care s'au opus progresului spiritului timpului, au fost de obicei cei mai aprigi dușmani ai independenței Ungariei. Primește proiectul.

Iosif Bano nu cunoște lege, care se fi fost așternută pe biroul camerei cu atâtea nervositate, cu atâtea ciocniri de interese de naționalitate, ca proiectul acesta. Dela început declară, că este contra proiectului căsătoriei civile obligătoare, și că se alătură la părerea contelui Apponyi. Insistă apoi mai pe larg asupra conducerii matriculelor și dă expresie convingerii, că matriculele nu le va conduce cu conștientitate nici o autoritate civilă, cum le-au condus până acuma preoții.

Ministr. Carol Hieronymi dela început se ocupă cu aserțiunea contelui Apponyi, că în Ungaria nu se pot introduce

matriculele generale de stat. Vrându să lămurască cestiunea, dișe, că proiectul răspunde foarte hotărât acestei întrebări; § 6 spune, că în capitală și reședință conducătorii matriculei vor fi membrii reprezentanței orașenesci; în Fiume și în orașele cu dreptul de jurisdicțiune, apoi în comunele mari și mici se vor numi conducători de matricule dintre primari; în cazuri excepționale, cum dișe § 7, acolo unde împrejurările motivează § 6, se vor numi și persoane, care nu ocupă o funcție de stat. Crede, că acesta e destul de lămurit.

Orașe și comune, în care trebuie conducători de matricule, sunt în totă țera 686, ér locuitorii acelora fac aproape jumătate din întregă populațiunea țării. Cestiunea este acum, că cine vor fi conducătorii de matricule în cele 1287 comune mari, pe care nu le-am socotit între acelea, unde fără îndoială se vor afla conducători de matricule, — apoi în cele 2500 cercuri notariale, în care se află 10,000 comune mici, care nu sunt capabile, de a corăspunde recerințelor comunale. Totă sarcina va căde în astfel de cazuri pe notarii comunali și cercuali.

Ministrul apoi arată cu cifre statistice, că pe-unu conducător de matricule nu se vin la an, decât 257 introduceri, adică 5 pe săptămână. Dintre acestea însemnările născerilor și morților sunt constatarea unui fapt simplu, ér pentru această sunt capabile numai primăriile comunale. D'ér se presupunem, că din întregul corpul notarial, 500 nu sunt capabili pentru astfel de funcții. Ei bine, d'ér avem în țera 409 solgăbirii. Dintre acestea 100 locuesc în orașe, așa-dér la ei nu putem reflecta, deoacă locuesc acolo, unde sunt și alți conducători de matricule. Rămân așa-dér 309 solgăbirii pentru umplerea a 500 funcții de conducerea matriculei. Sunt, mai departe, în țera 200 astfel de primari comunali, care pot corăspunde acestei probleme. Ar fi trist, decât ar fi numai 200.

Vorbind apoi de partea financiară a cestiunii, d-lu Hieronymi dișe, că conducerea matriculei nu ar costa anual pe stat, decât 1,362,000 fl. Eu însă am redus suma această la 800,000 fl., care cred, că e cea mai moderată sumă posibilă.

După toate acestea d-lu Hieronymi crede, că critica subredă, că nu s'ar pute introduce aș în Ungaria matricula civilă de stat, până când nu se va introduce administrația de stat, este o absurditate.

Nu suferă îndoială, că greutățile împreunate cu matricula, vor fi înlăturate, decât dintre reformele administrației de stat, se va realiza cel puțin reforma comunala. Eu im dau totă silința, ca să viu cât mai curând înaintea dietei cu proiectul de reformă comunala, cu toate că d-lu Apponyi a declarat ieri, că guvernul n'are să conteze la sprijinul lui în cestiunea administrației de stat.

La s'irșit d-lu Hieronymi declară, că guvernul nu vré război cu bisericile și cu confesiunile; dimpotrivă face tot posibilul, ca să trăească în pace cu bisericile și cu confesiunile.

Mai departe guvernul e aplecat să sprijini nișuința, ca să se înființeze autonomia catolică și a satisfacă dreptele dorințe ale protestanților, ér ca pace să fi între stat și biserică, atâră și dela acestea. Din ambele părți se cere bunăvoință reciprocă. Eu sunt de credința, că proiectul acesta dă posibilitatea, de-a se susține această pace.

Emil Babo, cel din urmă vorbitor în această sedință, făcu o aspră critică asupra politicii guvernului, care e necorectă și egoistă.

Cu toate acestea însă votază proiectul căsătoriei civile, d'ér nu consimte cu revisuirea art. de lege 53 din 1868, căci revisuirea această ar spori numai căsătoriile mestecate. El e contra căsătoriei facultative, fiindcă căsătoriile maghiare militază pentru forma obligătoare. N'avem nevoie să urmăim pe Austria, dișe Babo, când noi putem face ceva mai bun. E nece-

sitate, ca în țera această să vedem în toate o națiune unitară, care să progreseze cu pași siguri spre independență.

Desbaterea se finesce la 1 1/2 ore.

Dare de sâma și mulțămite publică.

Cu ocaziunea balului arangiat de subcomitetul „Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvilor sărace din Brașov și Săcele“ au încurs următoarele oferte dela d-nii:

A. Verzea paroch 2 fl.; G. Urdea paroch 1 fl.; I. Purecel 2 fl.; I. Banciu 2 fl.; M. Ciută 2 fl.; R. Ardelea 2 fl.; N. Puian paroch în Doboli 2 fl.; I. I. Mândai 2 fl.; I. Bodean 2 fl.; I. Brenciu 1 fl.; G. Popa 1 fl. 20 cr.; P. P. Sasu 1 fl.; I. Moldovan 1 fl.; G. Șeitan 1 fl.; I. Popa 1 fl.; S. Grama 50 cr.; I. I. Pascu paroch 1 fl.; Al. Căciulă 1 fl.; I. Pascu paroch 1 fl.; R. Georgescu 1 fl.; I. Oncioiu 1 fl.; I. Petcu 1 fl.; I. Bodeanu 1 fl. 40 cr.; G. Sasu 1 fl.; V. Brenciu 50 cr.; Mihail Petru 1 fl.; I. Băsan 1 fl.; G. I. Popa 1 fl.; Vas. Panțu 1 fl.; G. Fulea 50 cr.; G. Crivăț 1 fl.; Aurel Popoviciu 1 fl.; I. Popoviciu inv. în Doboli 1 fl. 50 cr.; I. I. Gavăț 1 fl.; D. Dogar 1 fl.; G. Sasu 1 fl.; N. Popa 1 fl.; I. Stoian 1 fl.; Locotenent Dobi 1 fl.; Suprefectul Kamner 1 fl.; N. Căciulă 1 fl. 50 cr.; R. Blegu 1 fl.; S. Tișeu 1 fl.; I. Argăsăla 1 fl.; Ernst Ilk 1 fl.; Karl Schmidt 1 fl. Suma totală 54 fl. 10 cr.

Subtrăgându din această sumă spesele de 36 fl., rezultă un venit curat de 18 fl. 10 cr.

Satulungu, în 9 Februarie 1894.

Elena Verzea
președintă

R. Verzea,
notar.

Hațeg, 20 Febr. 1894.

La concertul dat în 1 (13) Ianuarie pentru incendiații din comuna Ohaba, au mai încurs prin contribuiri benevole dela următorii d-ni:

N. R. Danilescu, prof. în București 10 fl.; Oct. Popă, inginer în România 10 fr.; Prin colecta d-lui Dr. Silviu Moldovan, avocat în Orăștia 10 fl.; Nicora cand. de avocat în Deva 1 fl.; Fabri Calman din Hațeg 1 fl. și d-șora Alexandra Bolonașiu din București 2 fl.

Primească și acești generosi donatori expresiunea celor mai profunde mulțămiri pentru sprijinul moral și material.

Cornelia Popovici,
dirig. corului.

DIVERSE.

O dramă a gelosiei. În noaptea de 2 Februarie, într'o casă din strada Dunoyez din Paris, pe la ora 1, s'a aușit strigătul: „In ajutor! asasinul!“ Imediat mai mulți chiriași alergară în odaia unui sculptor în lemn, anume Louis Alizon, în vârstă de 25 ani, unde se aușiau gemete. Ușa fiind închisă, s'a scos din țîn și când intrară înăuntru, se găsiră în fața chirașului și a unei tinere femei, amândoi scldați într'unu lac de sânge. Louis Alizon avea o rană profundă în peptu. Femeea, care s'a recunoscut că este o d-șoră anume Antoaneta Jovet, amanta sculptorului, era rănită la cap, la peptu și la braț. Și cauza acestei îndoite crime nu e alta decât gelosia, o gelosie nebună. Alizon știa bine, că amanta lui nu-lu înșelă, d'ér credea, că d'ensa nu-lu iubește.

Familia anarhistului Henry. Atentatorul dela otelul Terminus este fiul unui colonel pe vremea comunei. Emile și fratele său Fortune Henry erau oratori cunoscuți în întrunirile anarhiste. În anul trecut amândoi frații Henry au fost aretați într'o adunare, unde Emil arătase o bombă și exprimase cuvintele: „Acesta sunt armele noastre!“ D'ér au fost puși în libertate. De atunci Fortune a fost condamnat de 5 ori de cătră Curțile cu jurați din provincie. Pentru moment el își face pedepsa de 3 ani închisore, la care a fost condamnat pentru escitare la omor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Februarie 1894.

Renta ung. de aur 4%	117.40
Renta de corone ung. 4%	95.20
Apr. stat. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.—
" " " argint 4 1/2%	102.15
Oblig. " " de ost. J. emis.	123.—
Bonuri rurale ungare.	95.—
" " " croste-slavone.	99.—
Imprum. ung. de pre-slav.	152.75
Bonuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	142.50

Renta de hartie austr.	98.10
" " argint "	97.90
" " aur "	120.20
Losuri din 1860	146.50
Acții de ale Băncii austro-ungar.	1004.—
" " ung. de credit.	435.—
" " austr. de credit	364.75
Napoleon d'ori	9.92
Mărci imp. germ.	61.02 1/2
London (lira sterling)	125.—
Renta de corone austr.	97.65

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Februarie 1894.

Banote rom. Cump	9.83	Vând.	9.86
Argintă român.	9.75	"	—
Napoleon d'ori	9.89	"	—
Galbeni	5.80	"	—
Ruble rusești	1.33	"	—
Mărci germane	60.90	"	—

Am onore a încunoscința pe on. Dómne că totu în același loc, **Tîrgul Inului 28** am deschis sub propria mea firmă un **depon de confecțiuni de dame foarte bine asortat**, confecțiunile sunt multu mai fine ca cele avute până acum.

Voiu avea cele mai noue și frumoșe modele din confecțiunile cele principale din **Pesta, Viena și Praga**

Mă recomandă și rogă pe on. Dómne să viziteze Magasinu meu spre a se convinge de noutățile și frumoșele modele ce suntă espuse.

Ca totă stima

N. P. Goldmann,

Magasinu Tîrgul Inului 28, Casa Safrano.

Tîrgul Inului 28, Casa Safrano.

A V I S Ū

Onoratelorū Dómne.

Prețurile prea mari și lipsa de unu asortimentu suficient m'a silit a reda depoulu avutu în Comision d-lui Ignatz Weinberger din Budapesta și am desfăcutu pe cale amicală oî-ce relații cu D lui.

„VATRA“

FOAIE ILUSTRATĂ PENTRU FAMILIE

sunt redacțiunea

D-lor I. SLAVICI, I. L. CARAGIALE și G. COȘBUC.

Acastă revistă ilustrată este dirijată de unii dintre cei mai aprețiați scriitori români, cu menirea de a oferi Onor. publicu cetitoru român, **cele mai bune scrieri** ale celor mai talentați scriitori români **din toate părțile locuite de Români.**

Trebuia în sfârșit o foie, care se ocupe unu locu de cinste pe masa fie cărei famii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de căpetenie fiindu a nu lăsa să se srecore în această revistă nimicu nepotrivit cu tradițiile nēmului nostru și cu moravuri e familiei.

Cele mai bune **nuvele, romane, povestiri, poezii etc., originale și alese**, voru ocupa primul loc și numai întâmplătoru în alu 2-lea rēdu traducțiun. Tote însă în cea m i curată, mai alēsă și mai frumoșă româneșcă.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, tōte își vor avē colōnele sp-ci le rezervate în această foie, cu competență și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijată. Sf-turi bune din punctul de vedere alu educațiunei, bigienei, îmbrăcăminti, a traiului econom-cu, felurite îndrumări folositoare economiei casei, voru fi trat te cu multă grija.

Ilust ațiunile voru fi alese pe cât e cu putință din istoria nēmului nostru, copit după tablourile artiștilor noștri și a celorl suăini, vederi felurite din țara noastră și de pretutinde unde locuesc Români.

În aceste condițiuni se va presenta onor. public români foia ilustrată pentru familie „**VATRA**“ CA UNU MĂRGĂRITARU ALU LITERATUREI NOSTRE NAȚIONALE, și va apare de 2 ori pe lună, adecă 24 fascicule pe an de câte 4 cōle 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hartie velină.

Prețulu abonamentulu pe unu an este: pentru Austro Ungaria: **Corone 24**, pentru țările Uniunei Latine **Fr. 24**. -- Vēndarea cu numărulu **Corone 1.10**, (Austro-Ungaria, **Fr. 1.10**. (Țările Uniunei-Latine).

Subsemnatulu Vē rogă să primu cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești și să i asigurați continuitatea pe binevoitorulu D-Vōstreu sprijin, abonându-Vē la ea.

Cu deosebită stimă:

C. SFETEĂ,
Librar-editor.—București.

370,2 30

Cumpără la Schmied și nu la Schmiedel. (Este unu proverb.)

Acestu proverb se potrivește la **stabilimentulu meu celu mare**, care cumpără cantități mari de marfur; avēndu cheltuieli puține potu vinde și efîn.

Mostre atragătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'au mai vēdutu până acum, pentru **croitorii**, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și **Dosking** pentru onoratulu cleru stofe prescise, pentru uniformele funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livrē-uri, postavuri pentru biliarde și mese de joc, loden obișnuit și impermeabilu pentru **rocuri de vânătoare**, stofe de spălat, peduri de volajiu dela **fl. 4—14** etc.

Cine voiesce a cumpăra **postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată**, ēr nu sdreapțe eftine cari nu prețuesc nici câtu cusutul croitorului, să se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchester, Austriei.)

Depozitu permanentu de postavuri peste 1/2 millōne florini.

Trimiterea numai cu Ramburse.

Correspondenta în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, francesă și englesă.

355, —24.

BCU Cluj / Centru de Cercetare și Bibliotecă Cluj
„CRIȘANA“
cassă de economii și credit în Brad.

Convocare

Membrii societății de economii și credit „Crișana“ se invită a participa la:

a III. adunare generală ordinară,

ce se va ține în 21 Martie st n. a. c. la 11 ore a. m. în localitatea societății din Brad.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Constatarea împlinirii prescriptelor din §§. 50 și 76.
4. Raportulu direcțiunei și a comisiunei de supraveghiare pro 1893.
5. Deciderea asupra compturilor anuale și a distribuiri profitulu curat.
6. Aprobarea urcării salareloru oficialilor pro 1894.
7. Fixarea marcelorū de prezență pro 1894.
8. Alegerea directorulu, vice-directorulu și a oficialiloru pre noua perioadă de 3 ani.
9. Alegerea alor 11 membrii în consiliulu administrativ pe 3 ani
10. Alegerea alorū 2 bărbați de încredere și doi secretari pe unu an.
11. Alegerea comisiunei de supraveghere.

În lipsa membriloru recerūți de peste jumetate din părțile fundamentali, adunarea în sensulu §-lui 51 se va ține în 29 Martie n., la localulu și timpulu indicat.

Membrii potu lua parte în persoană, seu prin plenipotențiațiiloru, în sensulu § 52 din statute.

Numerulu membriloru înscriși cu 31 Decembrie 1893 a fostu 109 cu 355 părți fundamentali à 50 fl. = 17,750 fl

Din ședința consiliului administrativu, ținută la 24 Ianuarie 1894 în Brad.

Direcțiunea.

Vasilu Damianu m. p.,
directoru.

Stefanu Albu m. p.,
controlorū.

Ioanu Rusu m. p.,
cassarū.

Petru Rimbașu m. p.,
comptabilu.

Subsemnata comisiune de supraveghiare amu esaminatū contulu profitulu și perderiloru, și confrontându-lu cu registrele principale și auxiliare, l'amu găsitū în consonanță cu aceleași și esactū.

Brad, la 19 Ianuarie 1894.

Comitetulu de supraveghiare:

Teodoru Popu m. p.

Petru Gligorū m. p.

Simeonū Băcillă m. p.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Activa.		CONTULŪ BILANȚULUI		Pasiva.	
	fl.	cr.		fl.	cr.
Cassa in numerarū	2089	41	Capitalu socialu	17750	—
Escomptulu de cambii	51749	80	Depunerī spre fructificare	44315	92
Imprumaturī pe obligațiuni	25247	17	Cambii de bancă reescomptate	13059	34
" " hipotecare	2040	—	Dividende neridicate din 1891—92.	127	88
Mobiliaru 343 fl. 73 cr.			Fondulu de rezervă	672	10
după amortis. de 10% 24 " 37 "	309	36	Interese anticipate	1082	16
			Profitu	4428	34
			Suma	81435	74

Brad, la 31 Decembre 1893.

Vasilu Damianu m. p. Ioanu Rusu m. p. Petru Rimbașu m. p. Stefanu Albu m. p.
director cassarū comptabilu. controlor.

Subsemnata comisiune de supraveghiare, amu esaminatū contulu bilanțulu, și confrontându-lu cu registrele principale și auxiliare, l'amu găsitū în consonanță cu aceleași și esact.

Brad, la 19 Ianuarie 1894.

Comitetulu de supraveghiare:

Teodoru Popu m. p. Petru Gligorū m. p. Simeonū Băcillă m. p.

Eșite.		Contulu profitulu și perderiloru		Venite.	
	fl.	cr.		fl.	cr.
Interese de depunerī	2412	37	Interese	6350	49
Marce (tacse) de prezență	72	50	Provisiune și diverse	2955	25
Chirie	168	—	Tacse de inscriere	46	—
Salarii	990	—			
Contribuțiune (de 10% și directă)	382	36			
Spese diverse	242	27			
Interese de reescompt	599	08			
Comp. de timbru pentru părți fundament.	22	45			
Amortisațiunī din mobiliaru	34	37			
Profitu	4428	34			
			Suma	9351	74

Brad, la 31 Decembre 1893.

Vasilu Damianu m. p. Stefanu Albu m. p. Ioanu Rusu m. p. Petru Rimbașu m. p.
director controlorū cassarū comptabilu.

Subsemnata comisiune de supraveghiare amu esaminatū contulu profitulu și perderiloru, și confrontându-lu cu registrele principale și auxiliare, l'amu găsitū în consonanță cu aceleași și esactū.

Brad, la 19 Ianuarie 1894.

Comitetulu de supraveghiare:

Teodoru Popu m. p.

Petru Gligorū m. p.

Simeonū Băcillă m. p.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.